

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

КАФЕДРА СХІДНИХ МОВ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ДОМАШНЬОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ
КИТАЙСЬКОЇ МОВИ
(рівень вищої освіти – бакалавр)**

Харків – 2022

Укладачі:

Руда Н.В. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східних мов,
Калашник Л.С. – доктор педагогічних наук, професор кафедри східних мов,
Жукова К.Є. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов,
Науменко С.С. – доктор філософії, викладач китайської мови кафедри східних мов,
Самойленко Н.С. – викладач китайської мови кафедри східних мов,
Золотухіна Н.А. – викладач китайської мови кафедри східних мов,
Чихаріна К.І. – викладач китайської мови кафедри східних мов,
Хижа І.П. – викладач китайської мови кафедри східних мов,
Щербакова К.О. – асистент кафедри іноземних мов 802 Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського «ХАІ».

Рецензенти:

Семеніст І. В. – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східних мов і перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка.
Котова Г. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Методичні рекомендації щодо організації домашньої роботи при вивченні китайської мови (рівень вищої освіти – бакалавр). Харків.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 29 с.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного
педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 3 від 16.03.2021*

Методичні рекомендації розроблено з метою науково-методичного забезпечення усіх навчальних дисциплін з китайської мови, які входять до освітньої програми 035 Філологія (китайська мова і література). Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Видано за рахунок укладачів

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
© Руда Н.В., Калашник Л.С., Жукова К.Є.,
Науменко С.С., Самойленко Н.С., Золотухіна Н.А.,
Чихаріна К.І., Хижа І.П., Щербакова К.О.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Практика китайського усного та писемного мовлення».....	5
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Вступ до китаєзнавства».....	6
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Ділова китайська мова»	7
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Ієрогліфіка».....	9
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Практична граматики китайської мови».....	10
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Практична фонетика китайської мови».....	12
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Стилістика китайської мови та інтерпретація тексту».....	13
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Країнознавство».....	15
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Лексикологія китайської мови».....	16
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Китайська література».....	18
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Міжкультурна комунікація».....	20
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Методика навчання китайській мові».....	22
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Аналітичне читання».....	23
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Теоретична граматики китайської мови».....	25
Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Теорія і практика перекладу».....	26
Перелік використаних джерел.....	28

ВСТУП

Вивчення китайської мови вимагає від студентів величезних розумових зусиль та сумлінної скрупульозної роботи. Домашня робота студентів, які вивчають китайську – це невід'ємна складова грамотно спланованого навчального процесу, виконання якої призводить до закріплення або поглиблення знань, отриманих на аудиторних заняттях, або отримання нових знань. Без регулярного виконання домашньої роботи отримані на заняттях знання не засвоюються належним чином, не відпрацьовується лексико-граматичний, фонетичний, ієрогліфічний матеріал, завдання, пов'язані із заучуванням або виконанням творчих видів робіт. Тобто весь процес вивчення китайської мови виявляється неефективним.

Відомо, що домашня робота є формою самостійної навчальної роботи, яка відрізняється тим, що протікає без безпосереднього керівництва викладача, хоч і за його вказівками. Це така форма самостійної роботи, при виконанні якої студент сам визначає час виконання завдання, обирає найприйнятніший для нього ритм та темп роботи. Дидактичною ціллю домашніх завдань є: розширення і поглиблення засвоєних знань; конкретизація засвоєних знань; застосування засвоєних знань: за зразком, у подібній і новій ситуації; систематизація засвоєних знань; застосування засвоєних способів діяльності: за зразком, у подібній і новій ситуації.

Для того щоб домашня робота з китайської мови давала позитивні результати, допомагала студентам засвоїти знання та набути вміння, сприяла розвитку їх здібностей, необхідно дотримуватись певних умов, які зводяться до наступного: необхідно, щоб студенти були підготовлені до виконання запропонованої їм домашньої роботи попередніми заняттями, тобто щоб вони мали знання та вміння, які потрібні для виконання домашньої роботи; забезпечення різноманітності видів домашніх завдань з метою формування в студентів пізнавального інтересу до виконуваних завдань та актуалізації мотивів вчення; підготовленість студентів до самостійного виконання домашнього завдання створюється тим, що кожен новий вид роботи вони спочатку засвоюють за безпосередньої участі викладача, який навчає їх відповідним прийомам та порядку дій; коректне педагогічне керівництво та контроль з боку викладачів; завдання для домашньої роботи мають бути посильними для студентів; дотримання вимог дидактичних принципів.

Домашня робота з китайської мови виконується студентами за завданням викладача, але без його безпосередньої участі. До основних форм домашньої роботи можемо віднести: засвоєння змісту конспекту лекцій з урахуванням рекомендованої лектором навчальної літератури, включаючи інформаційні освітні ресурси (електронні підручники, електронні бібліотеки та інше); написання рефератів, есе; підготовка до практичних занять; виконання завдань із збору матеріалу; підготовка презентацій; підготовка до занять, які проводяться з використанням активних форм навчання (круглі столи, диспути, ділові ігри); заучування напам'ять певної частини навчального матеріалу, перегляд відео матеріалів; прослуховування аудіо матеріалів.

Можна з впевненістю стверджувати, що належне виконання домашніх завдань з китайської мови є однією з основних умов успішного вивчення усіх практичних та теоретичних Китаєзнавчих дисциплін, що є основною метою студентів, які обирають своєю спеціальністю китайську філологію.

Руда Н.В.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Практика китайського усного та писемного мовлення»

Науменко С.С.

Метою дисципліни є формування та розвиток комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної і професійно-педагогічної компетенції майбутніх фахівців у галузі китайської мови.

Основними завданнями дисципліни є отримання студентом чіткого уявлення про: систему сучасної китайської мови й функціонування кожного із компонентів цієї системи у мовленні; загальні закономірності комунікації і їх особливості для сучасної китайської мови, комунікативні стереотипи вербального і невербального характеру; сучасний стан науки про мову і її двох взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих функцій – когнітивній і комунікативній; специфіку відбиття у сучасній китайській мові мовної картини світу.

Основною метою виконання домашнього завдання з дисципліни «Практика китайського усного та писемного мовлення» є закріплення, поглиблення і розширення знань, набутих студентами на практичному занятті.

Домашнє завдання студентів є важливою ланкою при вивченні іноземної мови. Домашнє завдання проводиться в тісній єдності з аудиторною роботою і є її продовженням. Домашнє завдання вимагає від студентів розуміння цілей самостійної роботи і кінцевого результату її виконання, а також знання самої процедури роботи: прийомів навчальної діяльності, стратегій оволодіння іноземною мовою.

Представлені в рекомендаціях завдання спрямовані на формування у студентів навичок читання, говоріння та сприйняття на слух. Оволодіння лексичним матеріалом за темою відбувається послідовно як за допомогою спеціально виділених груп слів, необхідних для опанування, так і при виконанні різноманітних вправ, які включають підбір дефініцій, вправи на контекстуалізацію та інші.

Вправи комунікативного характеру представлені завданнями, що стимулюють актуалізацію отриманих студентами знань. Процес актуалізації відбувається у ході бесіди за темою з опорою на прочитаний текст. Значна увага приділена також завданням, метою яких є систематизація одержаних знань, розвиток навичок письма та аудіювання.

Домашнє завдання студентів дисципліни «Практика китайського усного та писемного мовлення» включає такі види роботи:

- вивчення ієрогліфів уроку;*
- виконання вправ з лексики та граматики;*
- аудіювання уроку;*
- завдання для домашнього читання;*
- твір за заданою тематикою*

Відповідно до теми кожного уроку вводиться певна група ієрогліфів. Під час виконання домашнього завдання студенти записують ієрогліфи уроку і їх читання, знайомляться з послідовністю написання рисок та правилами застосування, використовуючи комп'ютерні програми, які пропонує викладач. Вправи з лексики та граматики кожного уроку поділяються на 2 частини: частина А, в якій кожна вправа спрямована на відпрацювання, застосування в мові певного лексичного і граматичного явища, та частина В, що містить вправи підвищеної складності, кожна з яких охоплює декілька граматичних тем, та спрямована на закріплення

нового матеріалу та повторення вивченого раніше. До кожної вправи у підручнику існує приклад виконання завдання. Виконання домашнього завдання з аудіювання уроку здійснюється з використанням аудіо або відео та матеріалів з аудіювання. Рекомендовано спочатку прослухати весь діалог повністю, без пауз, і спробувати зрозуміти його загальний зміст. Потім прослухати діалог знову, виписуючи слова, які викликають труднощі щодо їх перекладу, та з'ясувати значення цих слів за словником. Після цього можна переходити до запису діалогу у зошит, прослуховуючи репліку за реплікою і зупиняючи запис, якщо це потрібно. На самому занятті студенти складають подібні діалоги за зразком. Для виконання домашнього завдання з домашнього читання використовуються автентичні тексти. Тексти містять 10-30% лексичних одиниць, які студентами ще не вивчалися, але про значення яких у більшості випадків можна здогадатися із контексту. Тому рекомендовано перший раз прочитати текст повністю, не зупиняючись для того, щоб з'ясувати значення певного слова, а спробувати зрозуміти загальний зміст тексту. Потім потрібно прочитати текст вдруге, користуючись словником для перекладу незнайомих слів, значення яких доцільно записати у власний словник. Для написання творів використовують листи в клітинку. У верхньому правому кутку записують китайською мовою ім'я та прізвище виконавця. Рядком нижче посередині записують тему твору. Відступ абзацу – одна клітинка. Кожен ієрогліф повинен розміщуватися в чотирьох клітинках. Твір починається зі вступу, основної частини та висновку. Бажано щоб студент застосовував творчий підхід до теми і намагався зробити свій твір цікавим для інших.

Отже, для вдалого засвоєння китайської мови велика увага має приділятися комунікативній, лінгвістичній, соціокультурній і професійно-педагогічній компетенції як під час занять в університеті, так і у домашній роботі.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Вступ до китаєзнавства»

Руда Н.В.

Метою дисципліни є підведення студентів до розуміння китаєзнавства як науки та створення мотивувальної бази для серйозного вивчення китайської мови, літератури, китайської культури, історії, сучасного становища Китаю у контексті специфічних умов, потреб та можливостей розвитку сходознавства як науки на українському ринку праці.

Завданнями дисципліни є: ввести студентів у світ наукових ідей та концепцій китаєзнавства; відкрити перед майбутніми китаєзнавцями перспективи розвитку науки про Китай; сформувати пізнавальний інтерес до наукового китаєзнавства; познакомити студентів з основними цілями, специфікою, проблематикою та методологією синології як науки; допомогти студентам знайти свою сферу інтересів у найширшому просторі наукового та практичного китаєзнавства, затребуваного в конкретних умовах України.

Цей курс має познакомити студентів з історією вивчення Китаю, як у самому Китаї, так і за його межами, в тому числі і в Україні. В рамках курсу розглядаються збір та осмислення перших відомостей про Китай у період давнини та середніх віків, історія синологічних досліджень, що проводилися місіонерами, процес формування європейського університетського китаєзнавства, основні етапи формування синології в Україні та її сучасний стан у нашій країні та на Заході.

В результаті вивчення дисципліни «Вступ до китаєзнавства» студенти повинні вміти:

- використовувати отримані знання при пошуку необхідних видань з тематики, що вивчається;
- толерантно сприймати соціальні та культурні відмінності;
- володіти базовими навичками самостійного пошуку професійної інформації у друкованих та електронних джерелах, включаючи електронні бази даних;
- володіти культурою мови, основами професійного та академічного етикету.

Домашні завдання є необхідним компонентом цієї дисципліни. При виконанні домашніх завдань рекомендовано насамперед уважно прочитати та повторити пройдений під час аудиторного заняття матеріал, зупинитися на ключових моментах теми, розширити інформацію самостійним пошуком додаткових відомостей в інтернет ресурсах або бібліотеці. Це допоможе успішно пройти тестові контрольні роботи, передбачені навчальним планом курсу.

Одним із основних домашніх завдань є підготовка доповідей-презентацій на задані теми. Формат презентації передбачає тезовий виклад інформації, порівняно з доповіддю, яку, зазвичай, супроводжує, і в якій детальніше розкривається тема. Тому що презентація повинна не дублювати текст усної розповіді, а лише доповнювати її для кращого сприйняття усного мовлення. Рекомендовано використовувати графічні інструменти, щоб зробити матеріал ще більш наочним та легким для сприйняття. У середньому презентація містить 6-12 слайдів, кожен слайд повинен містити не більше, ніж 100 слів.

Головне – це зміст презентації, виразна мова і гарне викладення матеріалу. Ефективна презентація сприяє кращому розумінню доповіді спікера і запам'ятовуванню основних тез, допомагає встановлювати і утримувати контакт з аудиторією, направляти і концентрувати увагу слухачів.

Для виконання домашнього завдання найчастіше використовуються інтернет джерела. Перевагу слід віддавати друкованим виданням: енциклопедичним джерелам, підручникам, монографіям, статтям, авторитетним інтернет ресурсам з відкритим доступом. Збирати та використовувати інформацію з неперевіраних джерел, а саме з блогів пересічних користувачів інтернету, форумів та ін. не рекомендується, тому що немає гарантій, що вона виявиться достовірною.

Якісне виконання домашнього завдання з дисципліни «Вступ до китаєзнавства» дозволить оволодіти значним багажем знань, необхідних для подальшого засвоєння теоретичних та практичних дисциплін з китайської мови.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Ділова китайська мова»

Жукова К.Є.

Метою викладання дисципліни «Ділова китайська мова» є інтегроване формування навичок та вмінь усного та письмового мовлення для застосування їх у вирішенні професійних завдань та у повсякденному житті. Викладання ділової іноземної мови передбачає володіння базовими аспектами мови, що включають володіння навичками вимови та читання, граматичними навичками, що забезпечують комунікацію загального характеру без спотворення сенсу при усному та письмовому спілкуванні. Також необхідне знання граматичних та лексичних явищ, притаманних саме діловому стилю китайської мови. Даний курс

систематизує наявні у студентів знання граматики та лексики іноземної мови, набуті ними на молодших курсах, і поглиблюють їх, розглядаючи деякі складні явища, які можуть становити труднощі для розуміння та адекватного перекладу ділового стилю. Для вдалої міжкультурної комунікації студент повинен отримати знання про культуру, традиції країн мови, що вивчається, правила мовленнєвого етикету.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ділова китайська мова» є: засвоєння нових лексичних одиниць в межах тем «ціноутворення», «види перевезення вантажів», «форми оплати товарів та послуг», «форми власності», «банківська справа», «страхування» та ін.; розвиток вмінь та навичок аудіювання, говоріння, читання та писемного мовлення на основі вивчення відповідних тем. Дисципліна «Ділова іноземна мова» викладається у вигляді практичних занять, на яких відбувається пояснення, відпрацювання, перевірка засвоєння матеріалу.

Вивчення даної дисципліни сприяє інтеграції навичкових параметрів (фонетики, лексики та граматики) у мовленнєвих умінях. Важливим компонентом оволодіння матеріалом є самостійна та, її частина, домашня робота студентів. Виконання домашніх завдань дозволяє закріпити знання, отримані під час аудиторних занять, поглибити їх та ознайомитися з додатковими матеріалами та документами.

В якості домашньої роботи пропонується самостійне читання та переклад текстів за тематикою занять, виконання граматичних та лексичних вправ: заповнення пропусків, складання речень за зразком та т. ін. Для повноцінної роботи в аудиторії рекомендується в якості домашнього завдання виконувати такі види робіт як підготовка повідомлень, презентацій, діалогів, що імітують ділові переговори, на задані теми з їх подальшим обговоренням.

Метою виконання домашньої роботи є самостійне придбання та поглиблення знань у галузі ділової мови. Складання усних висловлювань, підготовка до виступів (доповідь, повідомлення, презентація) виконується здобувачами при опосередкованому контролі викладача за навчальними посібниками). Окремим видом домашньої роботи є робота з оригінальною документацією. Студентам надаються зразки найбільш поширених документів, які необхідно перекласти, структурувати та скласти свої за зразком.

На середньому етапі вивчення дисципліни пропонуються теми «бронювання номеру в готелі», «дорога на транспорті», «винаймання квартири». Доцільно використовувати спеціалізовані сайти, якими користуються китайці, або міжнародні сайти, змінивши у налаштуваннях мову та валюту. Здобувачам пропонуються такі вправи як опрацювати новий лексичний матеріал, представлений у відео-фрагментах та/або на сайтах; скласти свої розповіді, аргументуючи вибір номеру, квартири, маршруту і т. д.

В курсі «Ділова китайська мова» приділяється велика увага саме самостійній роботі з аудіо та відео матеріалами китайською мовою, оскільки це дозволяє здобувачам опрацьовувати додатковий матеріал у зручному темпі.

Особлива увага при виконанні домашньої роботи має приділятися засвоєнню соціокультурної інформації, що особливо важливо для вдалої комунікації. Адже культурні відмінності у діловому спілкуванні відіграють вирішальну роль. Ознайомлення з культурою ділового спілкування відбувається шляхом читання відповідних текстів, самостійної роботи з аудіо та відеоматеріалами тощо. Задля

закріплення вивченого матеріалу студенти складають діалоги, сценки, акцентуючи увагу саме на культурних особливостях ділового спілкування.

Поряд із практичною метою – навчанням діловому спілкуванню, – курс ділової мови покликаний формувати такі якості, як автономність у пізнавальній діяльності; розвивати аналітичні здібності мислення, пам'яті, уваги, самостійності у навчальній діяльності та у роботі з інформаційними ресурсами.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Ієрогліфіка»

Жукова К.Є.

Метою курсу є набуття студентами теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для роботи з китайською писемністю.

Основна проблема при оволодінні ієрогліфічною писемністю полягає в тому, що фонетичне звучання слова не має ніякого зв'язку з його письмовим відображенням. Іншими словами, ієрогліфи складаються з рис і графем, які, на відміну від букв у фонетичних мовах, не відповідають фонемами. Тому у вивченні китайської та японської мов існує величезна різниця між оволодінням усним мовленням і вмінням читати і писати. У порівнянні з фонографічними мовами число основних графем, які повинні бути опрацьовані учнями, щонайменше в 50 разів більше. У китайській, японській і перській мовах ми стикаємося з проблемою необхідності відпрацювання (на додаток до мовних і культурних знань) навичок письмової системи перш, ніж ми зможемо поринути в навички читання і письма. Метою вивчення ієрогліфіки китайської та японської мови є набуття студентами теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для роботи з ієрогліфічною писемністю.

На сьогоднішній день одним з найбільш використовуваних підходів є оволодіння китайською і японською писемністю через вивчення графем. Адже будь-який ієрогліф являє собою графічну побудову, що складається з мінімальних графічних елементів ієрогліфа – рис, які, в свою чергу, складають семантично значущі графеми. Цей метод сприяє, з одного боку, співвіднесенню графічного образу зі значенням, з іншого боку, продуктивній роботі, як з одномовними, так і з двомовними словниками. Крім того, такий спосіб допомагає розвитку навичок прогнозування семантики і читання ієрогліфа.

Пропонуємо виділити три етапи оволодіння графемною компетенцією, для яких характерні такі види завдань: 1) робота з рисами основними і похідними, відпрацювання правильного порядку написання простих ієрогліфів; 2) робота зі структурою складеного ієрогліфа; 3) прогнозування значення і читання незнайомого ієрогліфа.

Основними завданнями аудиторних занять є оволодіння теоретичними знаннями щодо структурних елементів ієрогліфа, ролі ключових знаків і крайових графем; знайомство з правилами написання ієрогліфів; типологією ієрогліфів за їхньою структурою та походженням; а також з інформацією про виникнення та розвиток китайської писемності, її розповсюдження в інші країни та про спроби спрощення, що мали місце в КНР у 20 ст. Проте аудиторні заняття мають слугувати основою для подальшої роботи.

Тому в якості домашньої роботи пропонується використовувати прописи найбільш уживаних ієрогліфів для відпрацювання навичок письма. Також

рекомендовано використовувати такі додатки та електронні словники як Training Chinese або сайт Chinese stroke order animation для перевірки порядку написання рис. Протягом першого року навчання студенти мають самостійно перевіряти написання ієрогліфів, які вивчаються на заняттях з ПУПМ. Систематична робота з такими додатками закріплює знання базових елементів структури ієрогліфа, таких як риса, графема і правила їх написання. Також, завдяки виконанню домашніх завдань, учні будуть безперервно вдосконалювати вміння аналізувати структуру ієрогліфа, визначати його ключ. Знання графем, вміння визначати їх категорії можуть стати запорукою успіху у вивченні китайської мови, сформувати графемну компетентність і навчити правильно писати ієрогліфи. Домашня робота дозволить:

- розвинути навички аналізу форми ієрогліфів;
- зібрати запас «груп ієрогліфів», які мають спільні графеми;
- встановити «асоціації» між ієрогліфами, тобто зв'язати ті ієрогліфи, які мають спільні графеми, і загальне в значенні разом узятих ієрогліфів.

Навички роботи зі структурою ієрогліфа і формування своїх особистих прийомів запам'ятовування ієрогліфів дозволять перейти до наступного етапу: освоєння ієрогліфів для розширення словникового запасу, засвоїти більш складні навички і придбати подальший лінгвістичний досвід.

В рамках виконання домашніх завдань пропонується опрацювати теоретичні питання, які висвітлюють окремі аспекти історії розвитку писемності. Рекомендовано підготувати доповіді, з якими студенти ознайомлюють групу протягом семестру.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Практична граматика китайської мови»

Самойленко Н.С.

Метою вивчення дисципліни «Практична граматика китайської мови» є забезпечення фахової підготовки студентів із дисципліни, що полягає у поступовому розвитку граматичних навичок у результаті набуття мовних зразків, які містять граматичні явища, притаманні китайській мові. Основними завданнями вивчення дисципліни «Практична граматика китайської мови» є розуміння та формування навичок уживання різних частин мови і граматичних конструкцій у зв'язному мовленні. Основною метою виконання домашнього завдання з дисципліни «Практична граматика китайської мови» є закріплення, поглиблення і розширення знань, набутих студентами на практичному занятті.

Засвоєння граматичного матеріалу відбувається під час виконання вправ, метою яких є формування у студентів навичок щодо точного відтворення явища, що вивчається, у типових для його функціонування мовних ситуаціях і розвиток їх гнучкості за рахунок варіювання умов спілкування, що потребують адекватного граматичного оформлення висловлювання. Адже початковий текст, який використовується під час ознайомлення, представляє нове граматичне явище однією, однією-двома формами. Для висловлювання думок, тобто для формування «свого» тексту, студентам цього буде недостатньо; вправи, таким чином, повинні допомогти розширити діапазон вживання певного граматичного явища.

У методиці виділяють наступні основні типи вправ, спрямованих на розвиток навичок та умінь у використанні граматики. 1. Імітаційні вправи —

можуть бути побудовані на одноструктурному чи опозиційному (контрастному) граматичному матеріалі. Граматична структура у них задана, її слід повторювати без зміни. Виконання вправ може проходити у вигляді прослуховування та повторення форм за зразком (у цей час відбувається пристосування органів мови до вимовляння нових граматичних явищ у невеликому контексті); списування тексту або його частини з підкресленням граматичних орієнтирів. 2. Вправи на підстановку — використовуються для закріплення граматичного матеріалу, вироблення автоматизму у вживанні граматичної структури в аналогічних ситуаціях; тут відбувається засвоєння усього різноманіття форм, властивих даному граматичному явищу, за допомогою різноманітних трансформацій, перифраза, доповнення і розширення. 3. Трансформаційні вправи дають можливість формувати навички комбінування, заміни, скорочення чи розширення заданих граматичних структур мови. Тут метод тренування змикається практично з методом застосування засвоєного граматичного матеріалу у мові. Для успішного виконання цих вправ викладачу необхідно пам'ятати про два взаємозалежні завдання: забезпечити запам'ятовування граматичного матеріалу, розвиток відповідних навичок і водночас відкрити перед учнями ясну мовну перспективу використання цих навичок. Слід пам'ятати, що навіть найменша граматична вправа має будуватися таким чином, щоб учні могли негайно відчути користь від витрачених зусиль, причому не у пізнанні мовної теорії, а у практичному використанні мови. Виконання домашнього завдання з дисципліни «Практична граматики китайської мови» розпочинається ще під час практичного заняття. Слід уважно слухати викладача, робити конспект та ставити запитання, у разі, якщо теоретична частина була недостатньо зрозумілою.

Щоб не забути вивчений матеріал, починати виконувати завдання бажано у той же день, у який воно було задане, а не відкладати на останній момент. Також слід оцінити об'єм завдання та правильно розподілити свій час на його виконання. Спочатку слід уважно ознайомитися з теоретичною частиною матеріалу (необхідно користуватися конспектом теоретичної частини заняття з теми, підручниками, довідниками та іншими додатковими матеріалами, рекомендованими викладачами), після чого переходити до виконання письмових вправ. Так як домашнє завдання стосується граматики іноземної мови, під час роботи як з теоретичною, так і з практичною частиною завдання, слід активно користуватися словником — необхідно чітко розуміти значення того чи іншого терміну, щоб уникнути подальших непорозумінь. Також у вправах часто зустрічається лексика, яка не вивчається на заняттях з китайської мови, а для правильного виконання тієї чи іншої вправи необхідне повне розуміння значення того чи іншого слова, словосполучення або речення. Не слід заучувати теоретичний матеріал механічно, його необхідно осмислити. На кожну теоретичну частину матеріалу бажано знаходити для себе відповідний зрозумілий приклад, який буде легко запам'ятати та пригадати під час практичного застосування того чи іншого граматичного правила. Під час занять з інших дисциплін, пов'язаних з вивченням китайської мови (наприклад, практика усної та писемної мови, аналітичне читання, лексикологія та ін.), необхідно звертати увагу на вживання тих чи інших граматичних аспектів, які вивчалися під час занять з курсу «Практична граматики китайської мови». Це зробить матеріал зрозумілішим та наближеним до життя, він надовго запам'ятається, його легше буде використовувати на практиці.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Практична фонетика китайської мови»

Чихаріна К.І.

Метою дисципліни є оволодіння фонетичною компетенцією при вивченні китайської мови.

21 століття висуває нові вимоги й виклики для сучасного покоління, серед яких і володіння іноземними мовами. Українські та міжнародні компанії, заклади освіти ставлять високі вимоги до лінгвістичних компетентностей кандидатів. У зв'язку з укріпленням міжнародних відносин між Китаєм та Україною, вивчення китайської мови користується величезним попитом серед українських студентів. Вони прагнуть відвідати КНР, навчатися на мовних курсах, вступити до бакалаврату й магістратури провідних вищих навчальних закладів Китаю.

Фонетичний аспект є надзвичайно важливим під час вивчення китайської мови. На перших етапах велика увага має приділятися саме фонетичним навичкам, оскільки правильна вимова звуків і тонів є запорукою успішної комунікації, передачі змісту висловлення й порозуміння зі співрозмовником. Тони китайської мови та вимова звуків часто викликають у студентів труднощі, а тому й вимагають ретельної роботи. Слід зауважити, що фонетична компетентність потребує уваги не лише під час лабораторних занять, але й під час виконання домашньої та самостійної роботи.

Під час навчання вимови студенти спочатку знайомляться із поняттєвим апаратом фонетичної компетентності («піньїн», «ініціаль», «фіналь», «тон» тощо), артикуляційною базою китайської мови, роботою органів мовленнєвого апарату при вимові, особливостями вимови кожного окремого звука і тону. Після цього зазвичай виконують рецептивно-аналітичні й рецептивні вправи (розпізнання й сприйняття фонетичних одиниць), далі переходять до рецептивно-репродуктивних та продуктивних вправ (відпрацювання навичок вимови, читання вголос, використання фонетичних одиниць). Матеріал має засвоюватись поступово, пересуваючись від фонем до морфем, фрази, надфразової єдності, тексту. Студенти мають приділяти велику увагу практиці й повторенню, систематичному відтворенню сегментних та суперсегментних одиниць задля формування міцних навичок вимови, їх закріплення у довготривалій пам'яті.

На перших етапах ефективним є рецептивно-аналітичний метод, який передбачає теоретичний аналіз вимови й повторення фонетичної одиниці за диктором на практиці. Деякі підручники пропонують детальний опис артикуляції кожного ініціала та фіналя, супроводжують це відповідним аудіо записом. Після роботи із фонемами студенти переходять до прослуховування й повторення морфем, використовуючи спеціальні таблиці. Після цього етапу студент може переходити до роботи над певними завданнями: прослуховувати аудіо матеріал, заповнюючи пропуски правильними фонетичними одиницями; позначати вірний тон; слухати й обирати фонем та морфем, які були сказані диктором тощо. Після виконання вправи для самостійного опрацювання рекомендуємо перевірити відповіді за ключами й знову прослухати аудіо та повторити за диктором, слідкуючи за текстом. Ефективним методом є запис власної вимови на диктофон, тож наступним етапом виконання фонетичної вправи може стати запис власної вимови. Таким чином, студенти мають змогу прослухати себе й спробувати відкоригувати власні фонетичні помилки.

З поступовим ускладненням завдань мають бути залучені допоміжні ресурси, такі як відеозаписи, аудіо записи, перегляд серіалів китайською мовою, прослуховування пісень, читання літератури мовою оригіналу. Саме використання автентичних матеріалів дає змогу чітко і правильно засвоїти теоретичний матеріал і відпрацювати його на практиці. На сьогоднішній день популярним є перегляд веб-сторінок китайських блогерів. Жителі КНР, які викладають китайську мову для іноземців, часто діляться невеликими відеоматеріалами, які передають певні риси китайського побуту, культури, менталітету тощо. Так прослуховування автентичного матеріалу поєднується із цікавим й інформативним повідомленням. Усі вищезазначені ресурси можуть вдало інтегруватися у тренування не лише фонетичного аспекту, але й граматичного, лексичного тощо. Студенти можуть тренуватися самостійно читати уривки із аудіо- та відеоматеріалів, повторювати за диктором, записувати себе на диктофон, вивчати й відтворювати певні уривки, готуватись до використання засвоєного матеріалу у реальних життєвих ситуаціях.

Отже, для вдалого засвоєння китайської мови велика увага має приділятися фонетичній компетентності як під час занять в університеті, так і у домашній роботі. Від простих витоків студенти мають просуватися до більш складних фонетичних одиниць із використанням автентичних матеріалів. Сучасні технології дають змогу розширити ресурсне поле, яке вдало інтегрується у засвоєння фонетичного матеріалу, а для підсилення мотивації й урізноманітнення методів подання матеріалу мають використовуватися автентичні аудіо- й відеоматеріали, пісні, уривки з китайських серіалів та фільмів, додаткова література тощо.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Стилістика китайської мови та інтерпретація тексту»

Золотухіна Н.А.

Метою дисципліни є ознайомлення студентів з основними положеннями стилістики та розвиток умінь та навичок стилістичного аналізу текстів різних функціональних стилів.

Основними завданнями дисципліни є ознайомлення студентів із стилістичними нормами китайської мови; навчити їх свідомо добирати найдоцільніші фонетичні, лексичні, фразеологічні, словотворчі та граматичні засоби в усному і писемному мовленні відповідно до задуму, стилю й експресивно-емоційної спрямованості вислову; виробити вміння виправляти стилістичні помилки, пояснювати їх; підвищити рівень культури творчого, професійного і щоденного побутового мовлення; розвивати у студентів мовне чуття і мовний смак.

Основною метою виконання домашнього завдання з дисципліни «Стилістика китайської мови» є закріплення, поглиблення і розширення знань, набутих студентами на практичному занятті.

Стилістика, використовуючи матеріал, оснований на лексикології, фонетиці, граматиці, допомагає цим дисциплінам глибше усвідомити і всебічно охопити різні питання мови. Стилістика має важливе значення і для практичного оволодіння китайською мовою. Залежно від сфери і завдання спілкування виробляється відбір мовних засобів. Дієвість спілкування, комунікативний ефект залежать від правильного вибору стилістичних засобів. В результаті освоєння дисципліни студент здатний здійснювати пошук, критичний аналіз та синтез інформації, застосовувати системний підхід на вирішення поставлених завдань, наприклад,

виділяти структурні елементи, що входять до системи пізнання в області іноземних мов, аналізувати їх у єдності змісту, форми та виконуваних функцій, основні поняття та терміни стилістики, основні групи та назви виразних засобів та стилістичних прийомів, поняття функціонального стилю та основні класифікації функціональних стилів, поняття тексту та його основні категорії. Вправи, які виносяться на домашні завдання, спрямовані на осмислення студентами функцій мовних засобів у різних стилях мовлення, що здійснюється на основі цілеспрямованих стилістичних спостережень, стилістичного аналізу, стилістичних експериментів, стилістичних досліджень.

Стилістичні спостереження використовуються з метою формування стилістичного чуття у розпізнаванні стилістичних мовних засобів. Цей метод тісно пов'язаний з іншими методами і лежить в основі стилістичного аналізу, стилістичного експерименту, стилістичних досліджень. Стилістичний аналіз — один із основних методів вивчення стилістики, формування поняття про функціональні стилі, різновиди мовлення, функціонування у них мовних засобів. При стилістичному аналізі встановлюється взаємозв'язок між завданням мовлення і добором мовних засобів для реалізації цих завдань. Повний стилістичний аналіз зв'язних текстів формує вміння розмежовувати функціональні стилі, веде до усвідомлення стильової структури кожного з них. Повний стилістичний розбір передбачає:

- виразне читання тексту;
- визначення теми і основної думки;
- осмислення сфери спілкування, завдань мовлення;
- дослідження функцій нейтральних і стилістично забарвлених мовних засобів — лексичних, морфологічних, синтаксичних — у тексті;
- пояснення прийомів використання мовних засобів у текстах, для яких характерною є функція впливу;
- умотивоване визначення стилю тексту.

У ході виконання стилістичних вправ студенти не лише набувають умінь і навичок розпізнавати конкретний стиль, але й усвідомлюють особливості побудови тексту залежно від мети і завдань висловлювання. Вводити стилістичні вправи в навчальний процес необхідно насамперед у зв'язку з опрацюванням мовних явищ, що мають чітко виражені стилістичні функції. При цьому не слід забувати про кількісну співвідносність стилістичних та інших (орфографічних, фонетичних, пунктуаційних тощо) вправ.

Отже, під час опрацювання текстів, які є домашнім завданням, слід визначати різноманітні стилістично диференційовані групи лексики, визначати різні виразні засоби та стилістичні прийоми, визначати різні функціональні стилі та підстили, аналізувати тексти різних функціональних стилів та різної стилістичної спрямованості. Унаслідок систематичного виконання завдань студент оволодіває навичками розмежування різних порушень норми, навичками виділення різних груп виразних засобів та стилістичних прийомів у рамках стилістичної композиції, принципами вибору реєстру спілкування та мовних засобів залежно від мовної ситуації, основами стилістичного аналізу тексту.

Отже, для ефективного засвоєння компетенцій під час виконання домашнього завдання студент повинен користуватися словниками та володіти різними прийомами для передачі стилістичного компоненту тексту. Рекомендовано додатково опрацювати тексти, аналізувати стилістичне забарвлення. У

завданнях, що спрямовані на переклад фразових одиниць рекомендовано додатково надавати свої приклади використання у різних стилістичних напрямках.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Країнознавство»

Золотухіна Н.А.

Мета дисципліни – забезпечення комунікативної компетенції в актах міжнародної комунікації, перш за все через адекватне сприйняття мови співрозмовника та оригінальних текстів, розрахованих на носія мови. Країнознавство забезпечує вирішення ряду проблем, а саме — головної філологічної проблеми адекватного розуміння тексту, тому воно являється лінгвістичною основою не лише лінгводидактики, але й перекладу. Адже для того, щоб перекладати, потрібно, перш за все, повністю зрозуміти іншомовний текст з усіма нюансами значення, включаючи підтекст, алюзії, натяк, а вже потім, з урахуванням адресата, підбирати відповідні еквіваленти при перекладі, незнання яких викликає труднощі в спілкуванні іноземною мовою, і, як результат, погіршує комунікативну компетенцію студентів.

До домашніх завдань з лінгвокраїнознавства відносяться виявлення, що здійснюються з позиції контрастивної лінгвістики, систематизації та інтерпретації іншомовного відображення явищ, специфічних для країни чи країн, мову яких вивчають. Однак можна назвати і деякі більш конкретні завдання країнознавчої лінгвістики:

- семантичний аналіз суттєвих в комунікативному та освітньо-виховному співвідношенні національно – специфічних елементів окремих лексем;
- зведення одиниць лексики в лексико-фразеологічні поля відповідних ключових слів;
- читання іншомовного лексику країнознавчого характеру з урахуванням його загально – системної та національно – державної диференціації;
- вивчення специфічно формальних засобів китайської мови для позначення країнознавчо суттєвих явищ;
- аналіз національно – специфічної взаємодії мовних та невербальних засобів комунікації в певних мовних ситуаціях;
- лінгвістичне обґрунтування країнознавчого аспекту навчальних матеріалів для викладання та вивчення іноземної мови, створення навчальних словників країнознавчого спрямування.

Країнознавство вивчає культурні особливості народу – носія мови та місце його існування. Необхідність соціального відбору та вивчення мовних одиниць, в яких найбільш яскраво виявляється своєрідність національної культури та які неможливо зрозуміти так, як їх розуміють носії мови, відчувається в усіх випадках спілкування з іноземцями, при читанні художньої літератури, публіцистики, перегляді кіно та відеофільмів, прослуховування пісень та ін.

До складу лексичних одиниць, що характеризуються яскраво вираженою національно-культурною семантикою, та які мають бути опрацьовані під час виконання домашніх завдань відносяться:

- реалії – визначення предметів чи явищ, характерних для однієї культури та відсутніх в іншій;

- конотативна лексика, тобто слова, що співпадають в основному значенні, але відрізняються культурно-історичними асоціаціями;
- фонові лексика, яка означає предмети та явища, які мають аналоги в культурі, що вивчається, але відрізняються національними особливостями функціонування, форми, призначення предметів та ін.

Одна з важливих задач – мобілізувати студентів на виконання поставлених задач, досягнення цілей безпосередньо під час виконання домашніх завдань. Під час виконання домашніх завдань рекомендовано користуватися додатковою літературою іноземною мовою, словниками, журналами. Цілеспрямований вибір найкращого варіанту підбору країнознавчого матеріалу, який забезпечує за певний час максимальну ефективність вирішення завдань освіти щодо вивчення китайської мови. Замість заучування рекомендовано зрозуміти і закріпити, виконати творчі завдання, які викликають інтерес до Китаю. У процесі виконання домашніх завдань студент має приділяти увагу матеріалу, що акцентує увагу на географічному розташуванні, природних умовах, населенні, політичному устрої, економіці, історії та культури Китайської Народної Республіки. Також обов'язкове розширення лексичного запасу студентів через ознайомлення з мовними реаліями, що мають країнознавчий характер. У результаті систематичного виконання завдань студент здатний використовувати знання для орієнтування в сучасному інформаційному просторі, вибудовує стратегію усного та письмового спілкування вивченою іноземною мовою відповідно до соціокультурних особливостей вивченої мови, аналізувати графічні схеми, орієнтуватися по карті, читати інформацію з графічними елементами, працювати з джерелами інформації (поточною пресою, літературними та суспільно-політичними текстами).

Отже, під час виконання домашніх завдань рекомендовано опрацьовувати додаткові матеріали, що спрямовані на засвоєння принципів перекладу лінгвістичних реалій. Рекомендується використовувати аудіовізуальні засоби навчання для повного сприйняття аутентичного матеріалу. Бажано спочатку використовувати короткі фрагменти новин або коротких підкастів, для того щоб мати змогу точно передати всю інформацію. Для засвоєння матеріалу рекомендується ознайомлення з економічно-політичним устроєм КНР, соціальними складниками, особливостями географічного положення шляхом проєктів: група студентів може досліджувати той чи інший аспект, готуючи презентації, доповіді. При реалізації проєкту бажано використовувати порівнювальний компонент, наприклад: порівняти економічний устрій північних та південних провінцій, проаналізувати природні катаклізми на півдні країни з економічної точки зору, надати свою думку.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Лексикологія китайської мови»

Самойленко Н.С.

Метою викладання дисципліни «Лексикологія китайської мови» є формування у студентів адекватного уявлення про основні закономірності, сучасні тенденції та актуальні проблеми лексикології китайської мови, вироблення уявлення про лексико-семантичну систему китайської мови та її роль у здійсненні експресивної, комунікативної і прагматичної функцій мови; сформувати знання про структурно-дериваційні, семантичні, прагматичні та інші особливості

китайської мови, що сприяє успішній адаптації до нового мовного середовища, до нових мовних стандартів і мовних ситуацій і, як наслідок, адекватного використання мовних засобів, що послужить підвищенню загальноосвітнього рівня та рівня філологічної підготовки майбутніх фахівців у галузі китайської мови. Основною метою виконання домашнього завдання та самостійної роботи з дисципліни «Лексикологія китайської мови» є закріплення, поглиблення і розширення знань, набутих студентами під час практичного заняття. Під час роботи з новою лексикою студенту пропонується самостійно знайти у словнику та виписати значення кожного ієрогліфа українською мовою. Слід уважно переглядати словникові статті, де завжди вказується, у яких саме контекстах використовується той чи інший ієрогліф. Він може використовуватися або лише в 口语 (розмовній мові), або тільки в 书面语言 (письмовому мовленні). Важливо також звертати увагу, до якої частини мовлення відноситься те чи інше слово. Далі студенти працюють з тлумачними словниками китайської мови, у яких даються пояснення безпосередньо китайською мовою, а також наводяться приклади використання слова. Отримані результати студенти можуть обговорити на практичному занятті з викладачем.

Наступними завданнями мають бути складання речень та діалогів з новою лексикою, а також переклад оригінальних китайських текстів. Так, при знайомстві з лексичним значенням слова необхідними будуть наступні вправи: 1) тлумачення лексичного значення багатозначного слова (за прикладом або без нього), яке було використане у контексті; 2) визначення лексичного та граматичного значення багатозначного слова, яке було використане у реченні; 3) розпізнавання слова за тлумаченням його лексичного значення (кросворд); 4) пошук у тексті слів із зазначеним лексичним значенням. Перед виконанням вправ для самостійного опрацювання, слід спочатку уважно ознайомитися з теоретичною частиною матеріалу (необхідно користуватися конспектом теоретичної частини заняття з теми, підручниками, довідниками та іншими додатковими матеріалами, рекомендованими викладачами), після чого переходити до виконання письмових вправ. Під час вивчення лексики та формування на цій основі лексико-семантичного відношення до слова необхідно зіставляти лексичне значення слова (його різні типи) та граматичне значення (словотворче та морфологічне). Такий підхід до слова забезпечує усвідомлення слова як одиниці лексичної системи мови.

Для вирішення цього завдання слід користуватися наступними вправами: 1) визначення лексичного значення слова (за допомогою словника або без нього) та його ознак як частини мови; 2) визначення лексичного значення слова (за допомогою словника або без нього) та лексико-граматичного значення цього ж слова (частини мовлення та класифікаційних розрядів); 3) запис тлумачення лексичного значення слова та запис його граматичного значення (словотворчого та морфологічного); 4) визначення лексичного значення слова (воно записано в одному стовпчику) та граматичного значення (воно записано у іншому стовпчику); 5) пошук у тексті слів з вказаним лексичним та граматичним (словотворчим та морфологічним) значенням; 6) складання речень з новими лексичними одиницями. У результаті виконання таких вправ словниковий запас студентів диференціюється, мова збагачується, стає більш точною та виразною. Такі лексичні вправи використовуються також для повторення і закріплення вивченої лексики, розкриттю взаємозв'язку лексики та граматики (словотворення, морфології та синтаксису). Так як домашнє завдання стосується лексикології іноземної мови, під

час роботи як з теоретичною, так і з практичною частиною завдання, слід активно користуватися словником - необхідно чітко розуміти значення того чи іншого терміну, щоб уникнути подальших непорозумінь. Також у вправах часто зустрічається лексика, яка не вивчається на заняттях з практики китайської мови, а для правильного виконання тієї чи іншої вправи необхідне повне розуміння значення того чи іншого слова, словосполучення або речення. Не слід заучувати теоретичний матеріал механічно, його необхідно осмислити. На кожну теоретичну частину матеріалу бажано знаходити для себе відповідний зрозумілий приклад, який буде легко запам'ятати та пригадати під час практичного застосування.

Під час занять з інших дисциплін, пов'язаних з вивченням китайської мови (наприклад, практика усної та писемної мови, аналітичне читання, практична граматики китайської мови та ін.), необхідно звертати увагу на вживання тих чи інших лексичних аспектів, які вивчалися під час занять з курсу «Лексикологія китайської мови». Це зробить матеріал зрозумілішим та наближеним до життя, він надовго запам'ятається, його легше буде використовувати на практиці.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Китайська література»

Хижя І.П.

Метою дисципліни є формування у студентів системи знань про основні етапи становлення китайської літератури, розвиток літературних жанрів; ознайомлення з культурними, естетичними, моральними ідеалами, які знайшли своє відображення у творах великих китайських прозаїків і поетів різних епох.

Основними завданнями дисципліни є ознайомлення студентів із найбільш відомими літературними доробками Китаю; навчити їх визначати основні тенденції та особливості розвитку китайської літератури; формування умінь та навичок у подальшій самостійній роботі з оволодіння знаннями про літературу Китаю, а саме: вміння розкривати специфіку, унікальні риси китайських художніх творів різних жанрів.

До домашніх завдань з китайської літератури традиційно відносимо попереднє ознайомлення студентів з текстом художнього твору. Сюди включаємо і самостійне опрацювання біографії автора. Однак, якщо не враховувати домашнє читання творів із навчальної програми, то варто виділити цілий ряд важливих і продуктивних типів домашніх завдань. Перш за все, за способом виконання виокремлюємо усні, письмові та предметно-практичні завдання.

До усних завдань відносимо такі види роботи:

- самостійне прочитання і опрацювання літературознавчих статей та монографій, які пов'язані з проблематикою твору, його жанрово-стилістичними особливостями;
- вивчення та декламування поетичних творів або окремих цитат з прози;
- усний переклад з китайської на українську мову уривків прозового твору, які насичені цінною для студентів лексикою;
- надання списку літературних творів для позааудиторного прочитання – такі твори не охоплює навчальна програма дисципліни і студенти можуть знайти серед них цікаві для себе доробки.

Серед письмових завдань виділяємо:

- виписування цитат з художніх творів - для підтвердження окремих загальних положень чи суджень або для докладного аналізу художніх образів, головних героїв твору;
- написання есе, власного висловлення, які мають за мету розкрити особисте бачення і ставлення студента щодо ідейно-тематичної та композиційної проблематики твору;
- письмовий жанрово-композиційний аналіз твору, який розглядається на семінарському занятті (для поетичних творів окремо здійснюється аналіз ліричного твору, включаючи ідентифікацію тропів та особливості побудови рими);
- паралельне ведення читацького щоденника, котрий може містити основні замітки та відгуки студента щодо прочитаного на кожному практичному занятті (такий вид домашньої роботи викладач може перевіряти наприкінці курсу під час семестрового контролю у формі усного опитування з творів, прочитаних студентом).

Предметно-практичні завдання слід вважати найбільш продуктивними у викладанні літературознавчих дисциплін. Такі домашні завдання не тільки наповнені дослідницькою і креативною складовою, але й не обмежують студентів у виборі шляху для виконання:

- проєктна робота (індивідуальна або групова), яка може бути спрямована як на біографію письменника чи історичну епоху, так і на художній текст, що розглядається - створення «буктрейлера», розробка «ментальної карти», зображення схеми «асоціативного грона» тощо;
- дослідницько-пошукова робота і створення наукового проєкту, який ґрунтується на одному з аспектів художнього твору (наприклад, студент детально досліджує і поглиблюється в проблематику революційного руху та реалії комуністичного Китаю ХХ століття, попередньо прочитавши роман Мо Яня «Країна вина» і опрацювавши критичну літературу), кінцевий продукт цього домашнього завдання - власні тези, коротка монографія чи рецензія;
- домашнє завдання, пов'язане із власною письменницькою діяльністю студентів, яке дає змогу майбутнім китаєзнавцям розкрити свій потенціал не лише у лінгвістиці, а й спробувати свої сили у творчій сфері літературознавства - сюди можемо віднести написання «фанфікшн» за мотивами прочитаного твору, створення коротких нарисів чи поетичних творів (як державною мовою, так і китайською).

Тож, одними з найважливіших задач домашніх завдань цього курсу є розширення і поглиблення знань студентів у науковому полі китайського літературознавства, ознайомлення з ключовими проблемами та підходами до вивчення китайської літератури у трансквілізаційній та кроскультурній перспективі, опанування навичок порівняльно-компаративного аналізу творів давньої, класичної та сучасної китайської літератури тощо.

Отже, під час виконання домашніх завдань з китайської літератури рекомендовано опрацьовувати додаткові матеріали – монографії, статті, автореферати та рецензії, які пов'язані зі змістом та ідейними особливостями літературного твору. Варто використовувати інтерактивні види домашніх завдань, включаючи проєктні і дослідницькі роботи для глибшого ознайомлення з доробком або ж біографією того чи іншого автора. У домашніх завданнях, які містять жанрово-композиційний аналіз твору слід додатково надавати покрокову схему та короткий інструктаж з виконання.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Міжкультурна комунікація»

Щербакова К.О.

Мета дисципліни – оволодіння студентами понятійним апаратом теорії та практики міжкультурної комунікації, а також розвиток здатності до правильної інтерпретації конкретних проявів комунікативної поведінки у китайській культурі, формування навичок культурної сприйнятливості та розвиток інтеркультурної комунікативної компетенції, що дозволяє здійснювати адекватну комунікативно-мовну діяльність в умовах міжкультурного спілкування.

Основною метою дисципліни є навчитися орієнтуватися в системі загальнолюдських цінностей та враховувати ціннісно-сміслові орієнтації носіїв китайської культури; навчитися керуватися принципами культурного релятивізму та етичними нормами суспільства, відмовитися від етноцентризму та поважати своєрідність іншомовної культури та ціннісних орієнтацій іншомовного соціуму; володіння навичками соціокультурної та міжкультурної комунікації, що забезпечують адекватність соціальних та професійних контактів; підготуватися до подолання впливу стереотипів та здійснення міжкультурного діалогу у спільній та професійній сферах спілкування.

Міжкультурна комунікація – це комунікація для людей, які належать до різних суспільств та різних мов і по-різному сприймають культурні символічні системи. У процесі цієї комунікації одночасно відбуваються взаємодії та взаємовпливи різних культур.

Результативність формування міжкультурної комунікативної компетенції в українських студентів при навчанні китайської мови як іноземної забезпечується концепціями культурологічного підходу, спрямованого на формування в учнів здібності «зрозуміти особливості мовлення, додаткові смислові навантаження, політичні, культурні, історичні тощо конотації одиниць мови», і концепціями міжкультурного підходу, що дозволяє учням вийти межі культури та набути якості медіатора культури, не втрачаючи своєї культурної ідентичності.

Ефективність міжкультурного діалогу пов'язана як з адекватністю прочитання сенсів та значень у межах того чи іншого культурно-символічного «поля» (простору), так і з конвертацією комунікативних сценаріїв та стратегій. Так, імпульсивність (безпосередність, прямолінійність) носіїв української культури часто протиставляється «стратегемності» (опосередкованості, комбінаторності) мислення та поведінки китайців. Китайцям властиво розуміння стратегіями як образного висловлювання, яке представляє той чи інший стратегічний спосіб вирішення проблемної (конфліктної) ситуації. Щоб опанувати тонкощі міжкультурної комунікації з китайцями, студент повинен оволодіти наступними компетенціями:

1. здатність моделювати можливі ситуації спілкування між представниками різних культур та соціумів (українського та китайського);
2. здатність вирішувати комунікативні завдання та встановлювати міжкультурний діалог з урахуванням особливостей ситуації спілкування (офіційний та неофіційний реєстри);
3. володіння нормами етикету, прийнятими в різних ситуаціях міжкультурного спілкування (супровід туристичних груп, забезпечення ділових переговорів, забезпечення переговорів офіційних делегацій);

4. здатність використовувати понятійний апарат філософії, перекладознавства та теорії міжкультурної комунікації для вирішення професійних завдань;
5. на основі отриманих теоретичних знань вести наукові міжкультурні дослідження із застосуванням різноманітних методів аналізу отриманої інформації.

До основних домашніх завдань з дисципліни відносимо опис окремих культурних явищ у китайській культурі, опрацювання поданого відеоматеріалу чи культурно-орієнтованого тексту мовою оригіналу, аналіз певного культурного чи міжкультурного явища та доповідь чи презентація за темою, індивідуально або у групі розробка проекту з вивчення культурних явищ тощо. У ході виконання домашніх завдань, відповіді на заняттях, презентації чи доповіді студенти мають використовувати китайську мову.

Для того, щоб успішно виконати домашнє завдання рекомендуємо:

- самостійно прочитати і опрацювати розділи підручників та статті, які пов'язані з проблематикою завдання;
- виписати та вивчити лексику, яка відноситься до теми;
- ознайомитися зі статтями та новинами у ЗМІ щодо теми;
- використовувати пошукову систему 百度 для того, щоб зібрати інформацію мовою оригіналу;
- використовувати відеохостинг Youtube для наочного розуміння культурних явищ Китаю та китайських народностей;
- використовувати китайську платформу для створення і пошуку коротких відео 抖音, шукаючи інформацію за спорідненим з темою доповіді чи презентації хештегом.
- опрацьовувати лекції та семінари на онлайн платформі типу МООС китайських університетів з безкоштовним доступом до їхніх курсів «中国大学 МООС».

Під час роботи над груповим проектом слід звернути увагу на наступні етапи:

- 1) вибір теми дослідження,
- 2) формування дослідницької робочої групи,
- 3) складання плану дослідницької роботи та розподіл завдань між членами групи,
- 4) проведення дослідження (може бути як теоретичним, так і практичним),
- 5) оформлення дослідження як письмового звіту,
- 6) громадська презентація результатів проведеного дослідження.

Отже, домашня робота студентів є найважливішою умовою успішного оволодіння програмою курсу. Вона тісно пов'язана із аудиторною роботою. Студенти працюють удома за завданнями викладача, які базуються на матеріалі, вивченому на практичному занятті.

При вивченні дисципліни під час виконання домашньої роботи рекомендується широко використовувати не лише навчальну, а й довідкову літературу (лінгвістичні та енциклопедичні словники), періодичні видання(газети та журнали), матеріали наукових конференцій з проблем міжкультурної комунікації та Інтернет-ресурси.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Методика навчання китайській мові»

Калашник Л.С.

Метою дисципліни є формування у студентів знань про методику викладання китайської мови як іноземної, а також умінь використовувати ці знання як основу майбутньої професійної діяльності в закладах середньої освіти та неформальній освіті (курсах, факультативах тощо).

Основними завданнями дисципліни є ознайомлення студентів з основними методичними підходами до навчання китайської мови, з новітніми технологіями навчання китайської мови як іноземної, розробленими у вітчизняній та зарубіжній методиці; розвиток у студентів умінь творчо застосовувати свої знання на практиці у процесі вирішення навчальних, виховних та освітніх завдань на уроці китайської мови при навчанні різних аспектів мови та всіх видів мовленнєвої діяльності; формування у майбутніх вчителів професійно коректного ставлення до учнів та їх навчальної діяльності з урахуванням специфіки предмета «Іноземна мова», а також навичок та умінь індивідуального та диференційованого підходу у процесі навчання та виховання..

Основною метою виконання домашнього завдання з дисципліни «Методика викладання китайської мови» є закріплення, поглиблення і розширення знань, набутих студентами на практичному занятті.

Сучасні методи навчання китайської мови змінили репродуктивні способи інтерактивні. Сьогодні здобуття знань – це взаємодія студента та викладача. Навчальна програма будується, насамперед, з урахуванням вікових особливостей учнів. Для дошкільнят та молодших школярів більше підходить такий тип уроку, як гра, подорож, відео, змагання та інші. Дорослий студент воліє класичний урок. Для цього віку підійдуть традиційні завдання: скласти розповідь, зробити вправу, прочитати текст, виконати аудіювання тощо. Складання розповіді дозволяє навчитися використовувати активну та пасивну лексику, розширювати словниковий запас, покращити розмовну мову. Виконання вправ допомагають засвоїти граматичний матеріал. Читання тексту формує не тільки читацькі навички, а й занурює в культуру та традиції мови, що вивчається. Аудіювання покращує розуміння мовлення.

Важливим завданням навчання методиці викладання китайської мови є розвиток у студентів навичок поєднання різних методів та методик (у тому числі авторських та експериментальних). Знання методики викладання китайської мови, психології та педагогіки дозволяють їм виявити особливість сприйняття та мислення, підібрати потрібні методи та форми роботи для конкретної групи учнів для досягнення наперед визначених цілей. Також одним із практичних завдань дисципліни (як в аудиторній роботі, так і під час виконання домашнього завдання) є забезпечити студентів алгоритмами та достатнім інструментарієм для проведення як класичного уроку китайської мови, так і інших форм організації заняття: круглий стіл, концерт, мовний клуб, конференція, олімпіади та багато інших.

З підвищенням мотивації покращуються навички, що також має відображатися у формах домашнього завдання як для студентів, які вивчають курс "Методика викладання китайської мови", так і в розробках, що вони самостійно виконують. На сучасному етапі класичне домашнє завдання змінилося на рекомендації: переглянути фільм англійською мовою, поговорити з носієм, послухати пісню та виконати завдання. Перегляд фільмів китайською – це

завдання, яке не тільки вчить розуміти іноземну мову, а й може стати цікавою формою навчальної роботи. Спілкування з носієм (яке також пропонується як форма роботи вдома) допомагає розвинути навичку розуміння мовлення, покращує вимову, допомагає краще висловлювати свої думки китайською. Прослуховування пісень китайською – вже не нова, але завжди цікава форма аудіювання. Останнім часом також стали популярними комп'ютерні ігри, мовою яких є китайська. Вони використовуються як для навчання дітей, так і дорослих. І йдеться не тільки про навчальні ігри, а й сюжетні, аркади, симулятори, рольові та інші. У процесі навчання студентів "Методиці викладання китайської мови" увага звертається і на вищезазначені аспекти та форми роботи, а також формує у студентів навички включення вищезазначених форм навчальної діяльності до уроку, домашнього завдання або самостійної роботи учнів.

У ході виконання домашнього завдання студенти, які вивчають "Методику викладання китайської мови", спрямовують свої зусилля на те, щоб:

- реалізовувати практично отримані на аудиторних заняттях знання;
- аналізувати навчальну діяльність на основі одержуваних теоретичних знань;
- планувати навчальний процес, з цілей навчання;
- визначати та вибирати методично доцільні форми, прийоми та способи викладання китайської мови;
- теоретично здійснювати поставлені завдання;
- використовувати інноваційні програми, що з'явилися останнім часом, автентичні підручники та навчальні посібники;
- формувати та розвивати у учнів такі компетенції: комунікативну, лінгвістичну, дискурсивну, соціокультурну;
- використовувати різноманітність національних культур на користь освітнього та навчального процесу.

Отже, для ефективного засвоєння компетенцій під час виконання домашнього завдання студент повинен володіти сучасними методами навчання іноземної мови; аспектами навчання китайської мови (фонетика, лексика, граматики); професійними основами мовної комунікації (аудіювання, читання, говоріння, письмо, переклад); основними формами контролю та управління комунікативним освітнім процесом; методикою планування та проведення уроків на молодшому, старшому, середньому ступені навчання іноземної мови у школі, а також базовими принципами викладання китайської мови в неформальній освіті, включаючи засоби дистанційного навчання.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Аналітичне читання»

Щербакова К.О.

Мета дисципліни полягає у розкритті перед студентами значення лінгвостилістичного аналізу для розуміння ідейно-тематичного задуму автора, а також важливості єдності плану вираження (композиційної та стильової форми) літературного твору та плану змісту.

Основними завданнями дисципліни є розвиток у студентів вміння робити різні логічні операції китайською мовою (аналіз, синтез, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, аргументування, узагальнення та висновок, коментування); здатність чітко та ясно викладати свою точку зору щодо проблеми іноземною

мовою; оволодіння іншомовним спілкуванням у єдності всіх його компетенцій, функцій (етикетної, пізнавальної, регулятивної, ціннісно-орієнтовної) та форм (усної та письмової).

Курс «Аналітичне читання (китайська мова)» є доповненням до загального курсу мовної підготовки студентів та сприяє формуванню у них більш широкого лінгвістичного сприйняття предмета, що вивчається.

У процесі викладання цього курсу особлива увага приділяється лінгвостилістичному аналізу (інтерпретації) друкованого тексту різних жанрів та різного характеру (проза, поезія, публіцистика, художня література, соціально-політичні та спеціальні тексти). Текст постає як предмет дослідження. Аналізу піддаються художні тексти та норма літературної мови, досліджується художня значимість відхилень від мовної норми, аналізується вплив художнього тексту як індивідуального творчого акту на подальший розвиток літературної мови.

Під аналітичним читанням прийнято розуміти читання, що включає всі дії з виявлення, інтерпретації та створення нових сенсів. Отже, під час опрацювання текстів, які є домашнім завданням слід:

- 1) відібрати важливі та другорядні факти;
- 2) відповісти на запитання до тексту та вміти поставити свої;
- 3) спробувати щонайменше декілька видів згортання інформації: створення текстів-екстрактів (анотації, реферати, тези, плани, конспекти) та схематизацію текстів (подання тексту у формі різних схем);
- 4) виділити основні та другорядні думки;
- 5) прокоментувати та пояснити текст чи частину тексту;
- 6) оцінити прочитане та створити власні сенси;
- 7) присвоїти нові знання як власні, виразити думки і позиції в різних жанрах письмових робіт (есе, рецензія, відгук, стаття, доповідь, презентація).

Окрім того, при роботі з текстами різних розмірів студент має слідувати наступним порадам:

- при аналітичному читанні процес вивчення тексту/книги слід сприймати не як розвагу чи спосіб відпочити з книжкою, а як серйозну інтелектуальну працю;
- перша ознака аналітичного читання – після півгодини такого читання відчувається сильна втома;
- друга ознака аналітичного читання – на вивчення і прочитання кожного тексту йде в кілька разів більше часу та сил;
- під час читання необхідно обов'язково робити позначки на полях або виписувати фрагменти книги у блокнот. Книга, прочитана аналітичним методом, буквально покрита другим шаром тексту з нотатками, примітками, думками і висновками людини, яка її читала;
- при аналітичному читанні текст перечитується мінімум три рази. Перший раз просто прочитується без аналізу, другий раз текст глибоко аналізується, втретє знову просто прочитується.

Після читання формується список ідей тексту, так зване *саммарі*.

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Аналітичне читання (китайська мова)» студент повинен вміти:

- аналізувати текст з погляду взаємодії форми та змісту;
- виявляти художній задум автора;
- характеризувати героїв та події;
- робити висновки про події та літературні персонажі на основі прочитаного;

- інтерпретувати як явно виражену, так і імпліцитну інформацію.

Отже, мистецтво слова має величезну, незрівнянну силу навіювання і є джерелом багатовікової премудрості народів. Для реалізації потенційних можливостей художнього тексту необхідні безпосереднє його прочитання та трансформація художніх ідей автора у власне розуміння їхньої сутності. Аналітичне читання художнього твору – це складна багатогранна діяльність мозку, в яку включені процеси сприйняття, мислення, уваги, уяви та волі.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Теоретична граматики китайської мови»

Руда Н.В.

Мета дисципліни: комплексний опис граматичного ладу китайської мови, узагальнююче введення у проблематику сучасних граматичних досліджень та, відповідно, методiku науково-граматичного аналізу мовного матеріалу.

Завдання дисципліни: 1. подати студентам теоретично обґрунтовану та систематизовану інформацію з основних розділів граматики, узагальнивши основні відомості, засвоєні ними в курсі практичної граматики, та доповнивши їх відповідно до найновіших досліджень у лінгвістиці. 2. Ознайомити студентів з найважливішими спірними питаннями граматики у викладі різних мовознавців, розвиваючи здатність до зіставлення різних точок зору та наукової аргументації. 3. навчити студентів застосовувати знання, отримані в курсі теоретичної граматики у викладанні китайської мови та у перекладацькій роботі. 4. Розвивати вміння самостійно працювати з науковою інформацією з граматичних досліджень у філології.

Особливе місце даного курсу у професійній підготовці філологів зумовлено тим, що він тісно пов'язаний і спирається на такі раніше вивчені дисципліни, як практична граматики китайської мови, загальне мовознавство, а також передбачається використання знань, набутих студентами в рамках вивчення інших теоретичних дисциплін – практичного курсу китайської мови, стилістики, лексикології, теорії і практики перекладу. В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати основні поняття та методи теоретичної граматики, етапи розвитку теоретичного осмислення граматики китайської мови, основні теоретичні підходи та головних представників різних теоретичних напрямків у граматиці, проблемні питання та шляхи їх вирішення в теоретичній граматиці, аргументувати вибір власної точки зору з кожної проблеми, проводити теоретичний аналіз різних граматичних явищ на матеріалі китайської мови та зіставляти їх з аналогічними явищами у рідній мові.

Перш ніж приступити до виконання домашніх завдань, необхідно вивчити матеріал лекцій і зіставити його з трактуванням, що пропонуються в джерелах у списку рекомендованої (основної та додаткової) літератури. У процесі самостійного освоєння дисципліни необхідно регулярно звертатися до списку термінів, запропонованих наприкінці кожної лекції викладачем, щоб до кінця вивчення курсу кожним студентом було складено повний глосарій термінів з теоретичної граматики китайської мови.

У ході вивчення даної дисципліни значна роль приділяється самостійній, зокрема, домашній роботі студентів.

При підготовці до практичних занять насамперед варто звернути увагу на основну літературу. На лекційних заняттях та підготовці до практичних занять студентам пропонується також додаткова література, яка може бути використана для підготовки не основних, а так званих варіативних завдань, наприклад, виступи на практичних заняттях на задану тему, які беруться до уваги при виставленні підсумкової оцінки за курс.

Домашня робота з літературою передбачає складання конспекту джерела. Конспект повинен містити: а) основні поняття, що розкриваються автором у даній роботі; б) проблеми та завдання, які вирішує автор при викладі теми; в) основні висновки автора з проблем та аргументація висновків. Подібне конспектування сприяє виробленню навичок аналізу теоретичної літератури, а також допомагає зрозуміти логіку лінгвістичного дослідження. При виконанні домашньої роботи необхідно контролювати повноту та якість виконання завдань, усувати наявні прогалини у понятійному апараті за допомогою читання додаткової рекомендованої літератури.

Методичні рекомендації з виконання домашнього завдання з дисципліни «Теорія і практика перекладу»

Жукова К.Є.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи перекладу з/на китайську» є створення теоретичної бази для формування здобувачами теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення перекладацької діяльності у двох напрямках: з китайської мови на українську і з української на китайську.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи перекладу з/на китайську» є розвиток теоретичних знань з перекладу; формування та вдосконалення вмінь та навичок усного та письмового перекладу з китайської та на китайську мову загальної, побутової, країнознавчої, історичної, суспільної тематики.

Самостійна робота за дисципліною визначається як індивідуальна або колективна навчальна діяльність, що здійснюється без безпосереднього керівництва педагога, але за його завданнями та під його контролем.

Студенту надається можливість самостійно планувати, виконувати та оцінювати якість своєї роботи. Метою самостійної роботи студентів є:

- навчити студента осмислено та самостійно працювати, закласти основи самоорганізації та самовиховання;
- закріпити, розширити та поглибити знання, уміння та навички, отримані студентами на аудиторних заняттях під керівництвом викладачів;
- вивчити додаткові матеріали та вміти вибирати необхідний матеріал з різних джерел;

Пропонований підхід до освоєння матеріалу посилює мотивацію до аудиторної та позааудиторної активності, що забезпечує необхідний рівень теоретичних знань і дозволяє підвищити готовність студентів до перекладацької роботи.

Самостійна робота забезпечує підготовку студента до поточних аудиторних занять. Результати цієї підготовки виявляються в активності студента на заняттях та може включати такі форми робіт:

- вивчення лекційного матеріалу, що передбачає опрацювання конспекту лекцій та навчальної літератури;
- пошук (підбір) та огляд літератури та електронних джерел інформації щодо індивідуально заданої проблеми курсу;
- виконання домашнього завдання або домашньої контрольної роботи, що видаються на практичних заняттях;
- вивчення матеріалу, винесеного на самостійне вивчення;
- підготовка до практичних занять.

Самостійно студенти можуть виконувати такі види робіт:

- для оволодіння знаннями: читання тексту (підручника, першоджерела, додаткової літератури), складання плану тексту, графічне зображення структури тексту, конспектування тексту, виписки з тексту, робота зі словниками та довідниками, використання аудіо- та відеозаписів, комп'ютерної техніки та мережі Інтернет та ін.
- для закріплення та систематизації знань: робота з конспектом лекцій, обробка тексту, повторна робота над навчальним матеріалом (підручника, першоджерела, додаткової літератури, аудіо та відеозаписів, складання плану, складання таблиць для систематизації навчального матеріалу, відповідь на контрольні питання, виконання вправ, реферування тексту, підготовка мультимедіа повідомлень, підготовка до тесту, контрольної роботи та ін.
- для формування умінь: виконання вправ за зразком, вирішення варіативних завдань, підготовка до рольових ігор, проектування та моделювання різних видів та компонентів професійної діяльності, мікровикладання, рефлексивний аналіз професійних умінь з використанням аудіо- та відеотехніки та ін.

Особливу увагу слід приділити самостійній роботі націленій на формування професійних умінь, а саме навичок письмового та усного перекладу.

При перекладі письмового тексту рекомендовано виконувати передперекладний аналіз (визначати область знань, тип інформації, тип реципієнта). Перед початком роботи необхідно ознайомитися з наявними документами та глосаріями, що належать до даної тематики та обов'язково використовувати терміни, що містяться в них. У процесі варіативно-аналітичного пошуку можливе використання засобів автоматизованого перекладу, програми та бази перекладів. Для роботи з цими програмами потрібен дуже високий рівень концентрації при редагуванні. Обов'язковим є контроль якості перекладу. Переклад має бути повним та адекватним. Фактичні дані (цифри, найменування, адреси тощо) перевіряють окремо. Після перевірки фактичних даних та орфографії/граматики необхідно стилістичне редагування – переклад повинен точно передавати зміст оригіналу в термінах даної предметної галузі та відповідати нормам мови перекладу. Задля усунення лінгвістичних кальок, лексико-синтаксичних, семантичних невідповідностей та інших похибок стилю рекомендовано читання перекладу окремо від оригіналу.

У процесі самостійного тренування навичок усного перекладу необхідно послідовно тренувати розуміння мови на слух, використовуючи методику тінювого повтору. Спочатку використовуються короткі тексти (3-4 хв.) та потім переходять до аудіювання текстів (перегляду відеосюжетів, фільмів) тривалістю звучання від 10 до 90 хвилин. Потрібно прослуховувати тексти кілька разів з метою отримання необхідної інформації (селективне прослуховування), розуміння основного змісту (генеральне прослуховування) і, нарешті, повного розуміння змісту та сенсу (детальне прослуховування). На початковому етапі можливе

використання скриптів чи субтитрів. Розвиток навичок аудіювання необхідно поєднувати із самостійним удосконаленням вимовних навичок. Обов'язкова частина самостійної роботи – нарощування активного запасу лексики (лінгвістичні відповідності, фразеологізми, кліше) та розвиток обсягу оперативної пам'яті перекладача: використання прийомів мнемотехніки: мнемобразу, асоціативне та безасоціативне запам'ятовування слів, рядів чисел, топонімів, реалій та ін.

Під час самостійної роботи необхідно намагатися зробити свої заняття різноманітними та цікавими, використовуючи різні види діяльності: роботу над вимовою, виконання граматичних вправ, переклад, читання вголос, прослуховування аудіозаписів, подкастів, перегляд телепрограм або дисків з повторенням та імітацією диктора, складання невеликих ситуацій та оповідань, моделювання перекладацьких ситуацій на матеріалі різних типів дискурсу (технічного, економічного, суспільно-політичного та ін.).

Навчальне видання

Укладачі:

Руда Н.В., Калашник Л.С., Жукова К.Є., Науменко С.С., Самойленко Н.С.,
Золотухіна Н.А., Чихаріна К.І., Хижа І.П., Щербакова К.О.

Методичні рекомендації щодо організації домашньої роботи при вивченні
китайської мови (рівень вищої освіти – бакалавр).

Відповідальна за випуск: Руда Н.В.

Комп'ютерна верстка: Петрищева О.В.

Коректор: Коробкіна І.М.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори